

Grundläggande granskning 2018

Alingsås kommun

Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionssed. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bland annat i kommunallagen 6 kap. 6 §. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt God revisionssed ska den grundläggande granskningen ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse. Enligt God revisionssed handlar den grundläggande granskningen bland annat om frågor avseende hur styrelse och nämnder har:

- ▶ Tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten
- ▶ Gjort en egen riskanalys
- ▶ Följt upp och rapporterat verksamhetens resultat samt fattat beslut om åtgärder vid eventuella avvikelser
- ▶ Arbetat med ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering
- ▶ Ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning
- ▶ Tydliga beslutsunderlag och protokoll

I revisorernas revisionsplan för 2018 beskrivs utgångspunkterna för den grundläggande granskningen. Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionssed samt risker som framkommit i revisorernas väsentlighets- och riskanalys.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionssed¹. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt?

¹ Kommunrevisionen kommer under 2018 även genomföra fördjupade granskningar och granskningar inom ramen för redovisningsrevisionen som ligger till grund för ansvarsprövningen.

- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunallagen samt kommunens styrmodell.
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunens styrmodell.
 - Har nämnden fattat beslut om åtgärder vid eventuella avvikelser?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen 6 kap. 1 §
- ▶ Kommunallagen 6 kap. 6 §
- ▶ God revisionsred 2014
- ▶ Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
- ▶ Kommunens styrmodell
- ▶ Andra kommunspecifika styrdokument

Ansvariga nämnder

Granskningen avser barn- och ungdomsnämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, miljöskyddsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden, utbildningsnämnden, vård- och äldreomsorgsnämnden samt överförmyndarnämnden i Alingsås kommun.

Avgränsning

Granskningen avser verksamhetsår 2018 och avgränsas i enlighet med revisionsfrågorna. Granskningen omfattar inte granskning av säkerhet i redovisningssystem. Detta granskar revisorerna i löpande granskning som en del av redovisningsrevisionen. Under förutsättning att det är praktiskt genomförbart utifrån kommunens tidplan för årsbokslutet kommer kommunstyrelsens och nämndernas målpuppfyllelse per helår att granskas².

I den grundläggande granskningen granskas samtliga nämnder utifrån ovan nämnda revisionsfrågor och revisionskriterier. Utöver detta har fyra nämnder valts ut för en mer omfattande granskning utifrån revisorernas väsentlighets- och riskanalys 2018. De nämnder som valts ut är kommunstyrelsen, socialnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och vård- och äldreomsorgsnämnden. Kommunstyrelsen har valts ut mot bakgrund av att styrelsen har uppsikt över kommunens övriga nämnder och bolag samt att kompetensförsörjning inom kommunens verksamheter är en allt större utmaning. Socialnämnden har valts ut mot bakgrund av att nämnden under flera år redovisat budgetunderskott. Socialnämndens

² Om detta inte är praktiskt möjligt kommer målpuppfyllelsen att granskas utifrån delår per augusti.

budgetunderskott för år 2017 hamnade på -36,5 mnkr. Samhällsbyggnadsnämnden har valts ut mot bakgrund av bland annat långa handläggningstider för bygglov och nämndens rekryteringssvårigheter. Vård- och äldreomsorgsnämnden har valts ut mot bakgrund av bland annat väsentligt ökat behov av boendeplatser inom funktionshinder samt ökat behov av hemtjänsttimmar.

Metod och genomförande

Granskningen är uppdelad i två delar: en grundläggande del som avser samtliga nämnder samt en mer omfattande granskning riktad till fyra nämnder. Den grundläggande delen genomförs genom en löpande insamling av fakta och iakttagelser samt protokollsgranskning. Den mer omfattande granskningen sker genom skriftliga frågor till de aktuella nämnderna samt en dialog med nämndens presidium och förvaltningschef.

Den grundläggande delen

Nedanstående moment omfattar samtliga nämnder.

Löpande insamling av fakta och iakttagelser

Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Insamlingen sker genom att EY och revisorerna:

- ▶ Löpande tar del av grundläggande dokument såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och nämndernas protokoll³
- ▶ Löpande för en dialog med nämnder och styrelse

Den riktade delen

Nedanstående granskningsmoment omfattar kommunstyrelsen, socialnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och vård- och äldreomsorgsnämnden. Detta är utöver vad som granskas i den grundläggande delen.

Skriftliga frågor

Inom ramen för den riktade delen av den grundläggande granskningen kommer revisionen att skicka skriftliga frågor till de utvalda nämnderna. Frågorna utgår från revisionens väsentlighets- och riskanalys, tidigare fördjupade granskningar samt övriga iakttagelser som uppmärksammats under året.

Nämnddialog

Inom ramen för den riktade delen av den grundläggande granskningen kommer nämnddialoger genomföras med presidiet i respektive utvald nämnd tillsammans med förvaltningschef. Nämnddialogernas innehåll förbereds av EY tillsammans med kommunrevisionen. EY är behjälpliga med att ta fram relevanta frågeställningar att utgå ifrån vid nämnddialogerna. Frågeställningarna kommer att vara anpassade till respektive nämnd utifrån svaren på de skriftliga frågorna, protokollsgranskning, revisorernas väsentlighets- och riskanalys samt övriga iakttagelser som uppmärksammats under året.

³ Nämndernas protokoll läses löpande av de förtroendevalda revisorerna som ansvarar för att relevanta frågor tas upp till diskussion löpande under året. Protokollen läses även av EY i samband med granskningen.

Projektorganisation

Granskningen genomförs på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Alingsås kommun. Från EY deltar Erik Söderberg och Thomas Edin. Erik Söderberg kommer att vara projektledare och ansvara för granskningens genomförande.

Prövning av oberoende och integritet

En prövning har skett av de sakkunnigas oberoende och integritet i relation till uppdraget och det har inte framkommit några omständigheter som strider mot att någon av medarbetarna ska kunna agera oberoende i denna granskning. Om skäl uppstår kommer en förnyad prövning av oberoendet att göras under granskningsarbetet.

Kvalitetssäkring

När rapporten avlämnas kommer den att vara faktaavstämd med företrädare, i första hand respondenterna, för de områden som granskats. Som en del i vårt kvalitetsarbete följer EY SKYREV:s riktlinjer avseende planering, rapportskrivning och avrapportering. Rapporten kommer också att genomgå en intern kvalitetssäkring av EY. Ansvarig för kvalitetssäkringen kommer Rebecka Rask att vara.

Göteborg den 15 maj 2018

Erik Söderberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Ernst & Young AB